

DEPARTEMENTET

J. nr. M 1034-0445

Den 19. november 2004

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 108 (alm. del) stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

Spørgsmål nr. 108:

Ministeren bedes udarbejde et notat der gennemgår de danske regler for placering af risikovirksomheder. Notatet bedes indeholde en vurdering af disse og bl.a. af følgende forhold:

.....
MILJØMINISTERIET

MILJØMINISTERIET

- Planlovens bestemmelser om placering af risikovirksomheder og de mulige konflikter med anden lovgivning, samt mulige konflikter med bestemmelser vedrørende placering af boliger og anden arealanvendelse.
- Eksisterende sikkerhedszoner omkring risikovirksomheder, herunder om sikkerhedszonerne er tilstrækkelige eller om planmyndigheden har accepteret f.eks. boliger i sikkerhedszonen eller har indskrænket sikkerhedszonen af hensyn til boliger m.v.
- Ensartethed i eksisterende risikovirksomheders kategorisering som højniveau - eller lavniveauvirksomhed.
- Sevesodirektivet og andre EU-direktivs gennemførelse i Danmark og behovet for yderligere tiltag.
- I hvilket omfang miljøgodkendelser tager højde for miljørisici i tilfælde af uheld.

- Amternes, kommunernes og statens hidtidige praksis.
- Aftalen om strukturreformen og regeringens overvejelser om lovændringer/ændringer i administrative regler samt ændringer i ansvarsfordelingen.

Ministeren bedes vedlægge en liste med navne på samtlige risikovirksomheder i Danmark med oplysning om planmyndighedens navn.

Svar:

Seveso II - direktivet er i Danmark gennemført ved bekendtgørelse nr. 106 af 1. februar 2000 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer (Risikobekendtgørelsen).

Denne bekendtgørelse indeholder regler om forebyggende foranstaltninger på virksomheder, hvor der er eller kan være store mængder farlige stoffer til stede.

Reglerne i Risikobekendtgørelsen er nærmere uddybet i Vejledning om Kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer (Risikovejledningen). Reglerne indeholder to sæt handlepligter for de omfattede virksomheder, som modsvarer to sæt tærskelværdier - henholdsvis ”tunge” og ”mindre tunge” risikovirksomheder.

Ved etablering og væsentlig ændring af risikovirksomheder skal det vurderes, om der er valgt en hensigtsmæssig placering af virksomheden.

Etablering af tunge risikovirksomheder er tillige omfattet af planlovens regler om VVM-pligt. Dette gælder også ændring eller udvidelser af disse virksomheder, når ændringen eller udvidelsen kan påvirke miljøet væsentligt.

I vurderingen af, om ændringer og udvidelser af et bestående anlæg er VVM-pligtigt, skal indgå en vurdering af risikoen for uheld.

I forbindelse med VVM-vurderinger af anlæg på land udarbejdes et tillæg til regionplanen med en tilhørende VVM-redegørelse. Dette gælder også for VVM-pligtige risikoanlæg. I regionplantillægget fastsættes retningslinier for beliggenheden og udformningen af anlægget.

Dette indebærer for risikoanlæg også en fastlæggelse af nødvendige sikkerhedszoner indenfor hvilke der fastsættes særlige bestemmelser for den videre kommunale planlægning, således at u hensigtsmæssige forhold kan undgås

Mange risikovirksomheder har imidlertid ligget på den nuværende placering i mange år (en del virksomheder er således etableret, inden der kom regler herom).

Der udlægges generelt ikke egentlige sikkerhedszoner omkring eksisterende risikovirksomheder, hvor der ikke sker en forøgelse af risikoforholdene, men det vurderes løbende, om der er behov for supplerende tekniske og driftsmæssige foranstaltninger på virksomhederne for at opnå et acceptabelt risikoniveau.

Med hensyn til kategorisering af virksomhederne som henholdsvis "tunge" eller "mindre tunge" virksomheder er der som ovenfor nævnt fastsat to sæt tærskelværdier modsvarende to sæt handlepligter.

Virksomheden har pligt til på forhånd at anmelde udvidelser og søge om godkendelser hertil, hvis virksomheden ønsker at øge stofmængden, således at de fastsatte tærskelværdier overskrides. Dette gælder både, hvis virksomheden overskrider den lave tærskelværdi og således bliver omfattet af Risikobekendtgørelsen, og hvis virksomheden går fra at være en "mindre tung" til en "tung" virksomhed.

En udvidelse af virksomheden kræver anmeldelse til tilsynsmyndighederne, og bevirker, at myndighederne skal foretage en vurdering.

En udvidelse, som bevirker, at virksomheden går fra at være "mindre tung" til "tung", er ifølge VVM- reglerne obligatorisk VVM-pligtig, hvilket betyder, at en ændring først kan finde sted, når der efter en afsluttet VVM-procedure er givet tilladelse til ændringen.

Den nuværende Risikobekendtgørelse er en nøje gennemførelse af Rådets direktiv 96/82/EØF (Severso II - direktivet).

Ultimo 2003 vedtog Rådet en ændring af Severso II - direktivet, som bl.a. indebærer en sænkning af tærskelmængderne for en række stoffer (bl.a. fyrværkeri). Den medfører, at en del flere virksomheder vil blive omfattet af reglerne, ligesom en del virksomheder vil gå fra at være "mindre tunge" risikovirksomheder til at være "tunge".

Det overvejes i forbindelse med gennemførelsen af direktivændringen, som skal ske inden 1. juli 2005, om det vil være hensigtsmæssigt med en opstramning af proceduren omkring de "mindre tunge" virksomheder.

Reglerne i Risikobekendtgørelsen udformes i et samarbejde mellem Miljøstyrelsen, Arbejdstilsynet, Beredskabsstyrelsen og Justitsministeriet

og administreres lokalt i et tilsvarende samarbejde mellem de nævnte myndigheders lokale repræsentanter.

Der er krav i risikobekendtgørelsen om, at miljømyndigheden fastsætter krav om uheldsforebyggelse af miljømæssig karakter i virksomhedens miljøgodkendelse.

Alle risikovirksomheder - både "tunge" og "mindre tunge" er derfor obligatorisk omfattet af reglerne om godkendelse af listevirksomhed.

Miljøgodkendelserne skal ligesom de andre nævnte myndigheders krav foreligge inden etablering, samt ved væsentlige ændringer og udvidelser af de omfattede virksomheder.

Foruden miljømyndighedens afgørelse, træffer også Arbejdstilsynet og beredskabsmyndigheden afgørelser indenfor hver deres områder om foranstaltninger, som virksomheden skal træffe med henblik på forebyggelse af uheld.

I forbindelse med kommunalreformen har Myndighedsudvalget anbefalet, at staten bliver miljømyndighed og dermed også VVM-myndighed for alle de "tunge" risikovirksomheder (med undtagelse af olie- og gasoplag), samt for en del af de "mindre tunge" virksomheder, således at kommunerne bliver miljømyndighed for de mindst komplicerede af de "mindre tunge" virksomheder".

I lyset af ulykken i Kolding vil Myndighedsudvalgets anbefaling om, at olie- og gasoplag, ikke får staten som miljømyndighed, blive genovervejet i forbindelse med det udvalgsarbejde, der er igangsat som et led i regeringens 10-punktsplan til forbedring af fyrværkerisikkerheden.

Jeg kan i øvrigt henvise til udvalgsarbejdet, der skal gennemgå det samlede regelkompleks med betydning for fyrværkerivirksomhed, og på baggrund heraf komme med forslag til, hvordan reglerne kan strammes for bedst muligt at nedbringe risikoen for lignende gentagelser.

I dette arbejde indgår en vurdering af reglerne på plan- og miljøbeskyttelsesområdet. Udover de forbedringer, der følger af direktivet, er det muligt for Danmark at gå videre med nationale tiltag i det omfang det vurderes nødvendigt for at opnå en situation, hvor vi sikrer os bedst muligt mod lignende uheld.